

Justitsministeren (Bilow): Jeg vil begynde med at takke Udvalget for den hurtige og velvillige Behandling; dette Lovforslag har faaet. De Ændringsforslag, som Udvalget stiller, ere, som den ærede Ordfører sagde, af redaktionel Betydning for de flestes Vedkommende, kun to ere af reel Betydning, nemlig Ændringsforslagene til § 7. Udvalget har her ment; at man i visse Tilfælde burde have en af Overøvrighedens Skøn uafhængig Ret til at indanke en Voldgiftskendelse for en Appeldomstol, nemlig naar Beløbet, som Sagen drejer sig om, var særlig stort. Der laa en nærliggende Analogi for en saadan Lovbestemmelse deri, at vi her i Landet have og i umindelige Tider have haft en bestemt Sum som Betingelse for en Sags Appel til den overordnede Domstol, den saakaldte summa appellabilis. Den ærede Ordfører angav den til 20 Kr. for Appel til Overretten og 200 Kr. for Appel til Højesteret. Disse Beløb ere fastsatte paa et Tidspunkt, hvor Pengenes Værd var langt større end nu. Naar man nu skal fastsætte en saadan summa appellabilis, kan det derfor forventes, at man vil sætte den betydelig højere, end den tidligere lød paa. Dertil kommer ogsaa, at ved de her omhandlede Tvistigheder vil ifølge Sagens Natur den omtvistede Genstand gennemgaaende være af større Værdi end ved de fleste andre Retstvistigheder. Det har ført til, at den her foreslaaede Sum — 800 Kr. — er bleven højere end noget andet Sted i vor Lovgivning, ja, den er maaske bleven vel høj, saa at det ærede Medlem fra Fredensborg (Johan Knudsen), som han nys nævnedes, hellere havde set Beløbet sat til 500 à 600 Kr. Jeg kan godt være med til at sætte Beløbet lavere end til de 800 Kr. Men i øvrigt er jeg enig i de Udtalelser, der faldt fra det ærede Medlem for Københavns 3die Valgkreds (Alfred Christensen) og det ærede Medlem for Skanderborg Amts 2den Valgkreds (H. Rasmussen) om, at en lille Sag kan for en fattig Mand være af langt mere Betydning end en stor Sag for en rig Mand, men man maa heller ikke glemme, at hvor lille en Genstand end Retstvistigheden angaar, er der efter denne Lov Adgang til at indanke Sagen for Appeldomstolen efter Overøvrighedens Skøn i hvert enkelt Tilfælde. Overøvrigheden er altsaa paa dette Punkt frit stillet og skal alene lade sit Skøn være afhængigt af, om der er Udsigt til at faa den afsagte Kendelse forandret. Altsaa, selv den mindste Sag kan efter denne Lov

indbringes for Appeldomstolen efter Overøvrighedens Skøn.

Saa er der til § 7 yderligere føjet den reelle Ændring, at en saadan Tilladelse skal gives, saafremt der efter Overøvrighedens Skøn i Anledning af Handel med det samme Husdyr er afsagt modstridende Kendelser. Det er noget, som jeg med Glæde kan føje ind i Loven. Jeg betragter det i øvrigt ikke som nogen Nødvendighed, idet jeg anser det som selvfølgelig, at enhver Overøvrighed i saadanne Tilfælde vil give den fornødne Tilladelse til, at Sagen indbringes, men det kan aldrig skade, at det udtrykkeligt siges i Loven. Det var de reelle Ændringer, Udvalget har stillet, og jeg kan som sagt tiltræde dem. Jeg skal kun gøre opmærksom paa, at § 8, andet Stykke, hvis disse Ændringsforslag vedtages, bør omredigeres, og det er vist kun en Fejltagelse, at der ikke er stillet Ændringsforslag i saa Henseende, men det kan afhjælpes til tredie Behandling.

Dernæst skal jeg vende mig med nogle Bemærkninger til det ærede Medlem for Københavns 3die Valgkreds. Det ærede Medlem har i sin Mindretalsbetænkning vist mig den Ære at citere min Udtalelse ved Lovforslagets Fremsættelse den 8. Marts 1912 om, at det er en Uting, at Borgerne drages bort fra de grundlovsmæssige Domstole, der skulle afgøre Tvistigheder mellem Borgerne. Denne Udtalelse vedkender jeg mig fuldt ud, og naar man alligevel desværre er gaaet bort herfra i saa mange Love i de senere Aar, har jeg sagt, og jeg gentager det her, at Grunden dertil alene maa siges at være den, at vor Retspleje paa den civile Retsplejes Omraade er ganske forældet. Hvis vi stod med en moderne Retspleje, der havde indført mundtlig og hurtig Rettergang, tror jeg, at denne Slags Love vilde være ganske overflødige. I alt Fald kunde det samme Formaal, som tilsigtes ved denne Lov, naas ved, at man ansatte sagkyndige Meddomsmænd. Jeg haaber, at jeg til næste Rigsdagssamling maa kunne fremsætte de Forslag og Beregninger, der ere nødvendige for at gennemføre den Lov, som er bleven vedtagen her i Rigsdagen om Retsplejens Ordning, og det skulde glæde mig, om det ærede Medlem for Københavns 3die Valgkreds da vil støtte mine Bestræbelser for at faa gennemført en moderne Retspleje bl. a. paa dette Omraade, saa kunde det være, man undgik Love af den Slags, der her er Tale om, og kom tilbage til det, der